

Kopanje na Savi

Študijski krožek

Naslov: Kopanje na Savi

Izdal: Javni zavod za kulturo, mladino in šport Litija

Fotografije: lastni viri, freepik.com, wikipedija.org,

Oblikovanje: člani študijskega krožka

Naklada: 30 izvodov

Avtorji: člani študijskega krožka

ŠTUDIJSKI KROŽKI

Litija, september 2025

www.zkms-litija.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

ZKMS
ZAVOD ZA
KULTURO
MLADINO IN
ŠPORT LITIJA
Zato ker mislimo sive.

Študijski krožek

KOPANJE NA SAVI

KOPANJE NA SAVI

Litija leži ob reki Savi, ne mestu, kjer reka naredi največji ovinek na svoji poti.

V sklopu študijskega krožka smo raziskali kdaj se je pričelo s kopanjem na Savi v Litiji, kdo se je kopal v njej in kje so bile lokacije kopališč. S pomočjo fotografij kopalcev smo skušali določiti današnje lokacije. Raziskali smo, zakaj so se ljudje nehali kopati v Savi in ali bi se dalo danes vzpostaviti novo kopališče v Litiji. Pozanimali smo se tudi, kaj bi potrebovali za kopališče in kakšna bi morala biti sestava vode, da bi se domačini

in turisti v Savi varno ponovno kopali.
Ugotovitve smo zbrali v kratki brošuri. V
sklopu krožka smo opravili dva sprehoda ob
Savi.

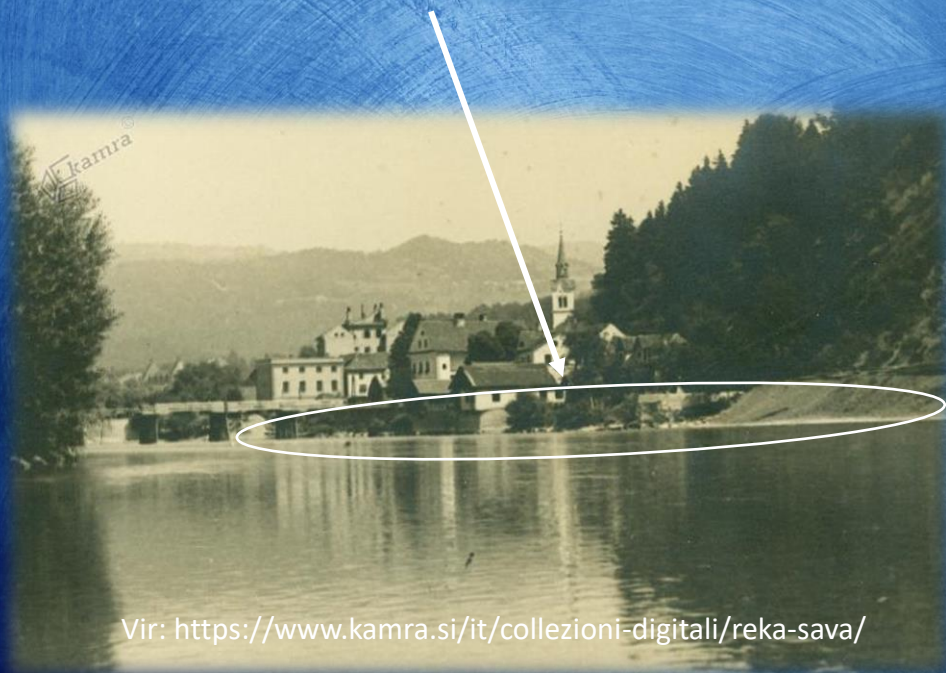
Kopanje na reki Savi je bilo nekoč zelo
priljubljeno in je imelo pomembno
družabno, rekreativno in kulturno vlogo,
zlasti v 20. stoletju.

Mnogi starejši prebivalci Litije se še vedno s ponosom spominjajo obsežnih prodnatih sipin ob Savi, ki so v preteklosti privabliale številne kopalce – ti so se v naše mesto pogosto pripeljali celo s posebnimi "kopalnimi vlaki".

Litija je imela celo ambiciozne načrte za gradnjo mestnega kopališča, vendar jih je prekinila druga svetovna vojna.

Kljub temu je bilo kopanje v Savi priljubljeno še vse do sedemdesetih let prejšnjega stoletja.

„Prodne sipine vzdolž levega in desnega brega
v mestu Litija so bile primerne tako za kopanje
kot druga opravila ob rečnih strugah“

Vir: <https://www.kamra.si/it/collezioni-digitali/reka-sava/>

„Prodne sipine vzdolž levega in desnega brega v mestu Litija so bile zaradi dostopnosti zelo obiskane.“

Vir: <https://www.kamra.si/it/collezioni-digitali/reka-sava/>

STANJE DANES

V Litiji se kopanje v reki Savi odvija predvsem neformalno – urejenih kopališč ni, voda pa nima uradne kopalne kakovosti.

Skupaj smo obiskali nekaj prodnih sipin in na podlagi naših kriterijev ocenili primernost kopanja in uporabo reke Save.

Ocena reke Save za kopanje na izbranem odseku v Litiji

Primernost prodnate sipine

Prodnate sipine ob Savi pred mestom Litijo so naravno oblikovane in prostorne, kar omogoča udobno ležanje, sončenje in dostop do vode. Sipine niso prestrme in so dobro vidne z obeh bregov, kar povečuje preglednost in varnost. V sušnem obdobju se sipine še bolj razkrijejo, kar ustreza naravni rabi kopališča.

Čistost vode

Po podatkih ARSO je reka Sava v Litiji v dobrem kemijskem stanju, vendar ni redno mikrobiološko nadzorovana, saj nima statusa kopalne vode. To pomeni, da čistost vode ni vsakokrat znana in kopanje poteka na lastno odgovornost.

Varnost

Varnost kopalcev ni sistemsko urejena, saj na tem odseku ni reševalne službe, opozorilnih tabel ali nadzora. Potrebna je dodatna pozornost zaradi morebitne različne globine, nenadnih tokov in spolzkega kamenja.

Dostopnost

Dostop do reke Save v Litiji je z nekaterih točk (npr. pri mostu ali ob rečni promenadi) otežen zaradi regulacije vodotokov v preteklosti.

Prav tako ni urejenih poti in infrastrukture. Dostop je mogoč, a ni prilagojen za vse.

Hitrost vodotoka

Na območju Litije je tok reke Save umirjen, zlasti v poletnih mesecih. Vendar pa se hitrost vodotoka lahko ob povečanju padavin hitro poveča. Ocenjuje se, da so določene plitvine in območja ob sipinah primerna za kopanje, če se predhodno izvede vizualni pregled in se izogiba kopanju med povečanim pretokom.

POVZETEK

Reka Sava v Litiji ima potencial za naravno kopališče, zlasti ob prodnatih sipinah.

Ključni pogoji za varno kopanje pa so: redno spremljanje kakovosti vode, vzpostavitev osnovne infrastrukture in obveščanje javnosti o varnostnih tveganjih.

Do takrat naj bo kopanje preudarno in omejeno na varne razmere.

Primer dobre prakse Urejene sipine in
kopališče na reki Savi v Črnučah pri Ljubljani.

Vir: Facebook – Občina Ljubljana

Viri:

1. ZON.si, 2024. Je reka Sava primerna za kopanje?. Elektronski vir: <https://zon.si/je-reka-sava-primerna-za-kopanje/>
2. Visitlitija.si, 2019. Obišči Litijo. Elektronski vir: <https://visitlitija.si/>
3. Ljubljana.si ,2012 Mestna občina Ljubljana, Mestni svet, Elektronski vir: Osnutek Odloka o določitvi imen ulic, ukinitvi ulice in spremembah poteka ulic na območju Mestne občine Ljubljana, 13. 6. 2012. Elektronski vir: <https://www.ljubljana.si/assets/Seje/15446/19.-toka----imena-ulic.pdf>.
4. Ministrstvo za naravne vire in prostor Direktorat za vode, 2025. Kopalne vode Elektronski vir: <https://www.gov.si teme/kopalne-vode/>
5. Občinalitija.si, 2008 Strategija razvoja turizma v občini Litija .. Elektronski vir: <https://litija.si/files/other/acts/77/75155strategija%20turisti%C4%8Dnega%20razvoja%20litije%20-maj%2008.pdf>.

[Vir:lasten]